

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мария Димитрова Великова, член на научно жури съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ № 253 от 07.03.2019 г. на дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство”

Тема на дисертационния труд: „Административни и организационни детерминанти на данъчните тежести в полската данъчна система”

Автор: д-р Ивона Малгожата Пшихоцка

Настоящото становище е изготвено въз основа на представени от докторанта: дисертационен труд; автореферат; справка за приносите в дисертационния труд; публикации по темата на дисертационния труд.

Представените материали съответстват на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и Наредба № 12 на ВСУ „Черноризец Храбър“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”.

Процедурата по защитата е коректно спазена.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е посветен на актуални проблеми, отнасящи се до административни и организационно-управленски детерминанти за избягване на данъчното облагане. Независимо, че различни аспекти на тази проблематика са били предмет на анализ в изследванията на редица учени, които са коректно проучени и цитирани в настоящото изследване, авторът фокусира изследователския си интерес към все още недостатъчно решени въпроси за данъчното изчерпване, разглеждайки го през призмата на намаляване на данъчните тежести, позволяващи по-голяма стопанска активност на предприемачите в страната.

Оригиналността на научния труд намира израз в проучване, систематизиране и доразвиване на теоретичните виждания и дискусии по

разглежданата проблематика, като авторът прави опит да даде отговор на някои по-съществени ключови въпроси, отнасящи се до: степента на подготовка на финансовата администрация за регулиране на данъчното изчерпване; механизмите за увеличаване авторитета на данъчната администрация; методите, които влияят положително върху дейността, реализирана от данъкоплатеца; инструментите за ликвидиране на данъчната престъпност и данъчната празнота и за насърчаване на данъкоплатеца за законосъобразно изпълнение на данъчните си задължения; възможностите за формиране на алокационна ефективност на данъчната система и постигане на справедливост на преразпределението относно данъчната система.

Дисертационният труд е с обем 168 страници и се състои от въведение, изложение в 4 раздела, заключение и библиография, списък на таблиците, списък на графиките и списък на схемите. Структурата и методологията на изследването са съобразени с поставените във въведението изследователски параметри. В съответствие с възприетата структура докторантът развива идеите си, потвърждава авторовата хипотеза и обосновава своите приноси.

Докторантът познава литературата и съвременните постиженията в конкретната научна област. Изследването се позовава на постигнати теоретични резултати от чуждестранни и полски автори. Посочени са общо 213 източници на полски, руски и английски език. Източниците са ползвани коректно, като част от тях са цитирани под линия.

Във **въведението** се обосновава изборът на темата от гледна точка на нейната актуалност и значимост. Дефинирана е целта и изследователската хипотеза, определени са обектът и предметът на изследването. Посочени са обхватът и ограниченията на изследваната проблематика, както и използваният научен инструментариум.

В четирите раздела на **изложението** са представени както теоретични, така и практически аспекти на възможностите за противодействие на данъчното изчерпване. Идентифицирани са ключови фактори, засягащи данъчния риск, данъчната престъпност, както и данъчната празнота. Анализирани са въпроси и са предложени варианти за решения, свързани с ефективността на данъчната

администрация. Дадени са насоки за насърчаване на данъкоплатеца за изпълнение на данъчните задължения.

В **заключението** по подходящ начин са обобщени проблемите, разгледани в дисертационния труд, по-съществените резултати, постигнати от кандидата, както и доказателствата, потвърждаващи изведената в увода хипотеза.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА ПО-СЪЩЕСТВЕНИТЕ СИЛНИ СТРАНИ, ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ И ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В съдържателно отношение формулираните в автореферата приноси отразяват постиженията на кандидата. Някои от тях обаче се нуждаят от прецизиране, и дори от преформулиране. Независимо от това научният труд съдържа теоретични обобщения и предлага авторови решения на научни и научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват оригинален принос в науката, като по-съществени сред които могат да се открият:

1) Постигнат резултат с приносен характер са откритите административно - организационни направления за промяната на данъчната система в Полша.

2) С характер на ново знание и самостоятелна научноизследователска стойност е направената оценка на видовете данъчно изчерпване и предложените на тази основа инструменти за уплътняване на данъчната система.

3) Използването на предложените в дисертацията решения може да окаже значително въздействие върху практиката на данъчната администрация в Полша за противодействие на негативните явления на данъчно изчерпване.

IV. ОБОБЩЕНИЕ НА ПО-СЪЩЕСТВЕНИТЕ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДОКТОРАНТА

1) Въведението е прекалено дълго. В него не е необходимо да се представя съдържанието на дисертационния труд (това е направено в автореферата). Във въведението на дисертационния труд е необходимо, освен посочените обект, предмет, цели, хипотеза, използвани методи и т.н. да се дефинират по-ясно и конкретните изследователски задачи.

2) Освен че се нуждаят от прецизиране, формулираните от докторанта приноси биха могли да се систематизират на научни, научноприложни и приложни.

3) Дисертацията и автореферата биха могли да се оформят по-старателно и прецизно. Стилът и езикът на изложение също търпят прецизиране.

Посочените бележки и препоръки не намаляват достойнствата на разработката и не оказват съществено влияние върху общата ми положителна оценка на дисертационния труд.

V. АВТОРЕФЕРАТ И ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Авторефератът отразява релевантно структурата и съдържанието на труда и акцентира върху най-важните моменти и резултати от изследванията.

Авторът има достатъчно самостоятелни публикации (над 20), които представят основни части на дисертационния труд.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изложеното до тук ми дава основание да приема дисертационния труд за завършен, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника към него.

Налице са необходимите основания да препоръчам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват „за” присъждане на научната степен „доктор на науките”, професионално направление 3.7 „Администрация и управление”, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство” на д-р Ивона Малгожата Пшихоцка

25.03. 2019 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(доц. д-р Мария Великова)